

Nr 7

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt, m. m.; given Stockholms slott den 3 januari 1967.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen

dels antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning angående ändring i förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt,
 - 2) förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 16 juni 1961 (nr 394) om tobaksskatt,
 - 3) förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475),
 - 4) förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt,
 - 5) lag angående ändrad lydelse av 3 § lagen den 25 maj 1962 (nr 398) om finansiering av folkpensioneringen,
 - 6) förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt,
 - 7) lag om ändrad lydelse av 50 § 2 mom. och punkt 2 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370),
 - 8) förordning om ändrad lydelse av 68 § taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623),
- dels bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller de förslag till skattepolitiska åtgärder som förutskickats i finansplanen. I propositionen föreslås sålunda.

1. *Den allmänna varuskatten* höjs från 9,1 % till 10 % den 1 mars 1967.

1 *Bihang till riksdagens protokoll 1967. 1 saml. Nr 7*

2. *Tobaksskatten* höjs på cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak, cigarettapper och cigaretthylsor den 1 mars 1967. Höjningen utgör för de vanligast förekommande cigaretterna 2 öre per styck.

3. *Motorfordonsskatten* höjs och anpassas i huvudsak efter de ändringar i penningvärdet som inträtt efter år 1954, då nuvarande skattesatser fastställdes. Höjningen träder i kraft år 1968.

4. *Folkpensionsavgiften* höjs den 1 juli 1967 till 5 %. Maximibeloppet blir härigenom 1 500 kr. Vid 1968 års taxering påförs avgift efter 4,5 %, dock högst 1 350 kr.

5. Det *schabloniserade avdraget för kommunalskatt* vid taxering till statlig inkomstskatt omkonstrueras så att avdrag alltid medges med minst 4 500 kr. för gifta och 2 250 kr. för andra skattskyldiga.

6. Maximigränsen för det *extra avdrag* som medges folkpensionär vars inkomst helt eller huvudsakligen utgörs av folkpension upphävs provisoriskt.

Genom dessa åtgärder beräknas statens inkomster öka med ca 1 440 milj. kr. under budgetåret 1967/68. Inkomsterna under innevarande budgetår beräknas stiga med ca 70 milj. kr.

Förslag
till
Förordning
angående ändring i förordningen den 1 december 1959 (nr 507)
om allmän varuskatt

Härigenom förordnas, att 14 och 69 §§ förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

14 §.

Skatten utgår med *nio och en tiondedels* procent av beskattningsvärdet.

Skatten utgår med *tio* procent av beskattningsvärdet.

69 §.

Skatten utgår med *nio och en tiondedels* procent av beskattningsvärdet. Vid införsel till riket av vara som anges i 18 § 3 mom. utgår dock skatten utom i fall som avses i 6 § 2 mom. tulltaxeförordningen med *fem och fyrtiosex hundraedels* procent av beskattningsvärdet.

Skatten utgår med *tio* procent av beskattningsvärdet. Vid införsel till riket av vara som anges i 18 § 3 mom. utgår dock skatten utom i fall som avses i 6 § 2 mom. tulltaxeförordningen med *sex* procent av beskattningsvärdet.

Beskattningsvärdet är — — — — — varuskatten inbegripen.

Vid bestämmande — — — — — liknande prestation.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 1967. I samband med ikraftträdandet iakttages följande.

1. Genom denna förordning upphör de bestämmelser att gälla, som anges i punkten 1 av ikraftträdandebestämmelserna till dels förordningen om allmän varuskatt, dels förordningarna den 15 december 1961 (nr 625) och den 9 april 1965 (nr 75) angående ändring i förordningen om allmän varuskatt, om annat icke följer av punkterna 2 och 3.

2. Äldre bestämmelser gäller alltjämt i fråga om sådant tillhandahållande inom riket av vara eller tjänsteprestation som fullgjorts före den 12 januari 1967 eller som på grund av ikraftträdandebestämmelserna till förordningen om allmän varuskatt är undantaget från sådan skatt vid tiden för denna förordnings ikraftträdande.

3. I fråga om uthyrning eller liknande tjänsteprestation med utsträckning i tiden gäller äldre bestämmelser för tillhandahållande intill den 1 mars 1967. Avser vederlag för sådan tjänsteprestation tid såväl före som efter utgången av februari 1967 skall, vid skattskyldighet enligt denna förordning,

¹ Senaste lydelse av 14 och 69 §§ se 1965:75.

vederlaget uppdelas på tid intill den 1 mars 1967 och tid därefter i förhållande till den tid som avser tillhandahållande före och efter nämnda tidpunkt.

4. Förordningen äger icke tillämpning på redovisning av preliminär allmän varuskatt för period som utlöper med utgången av februari 1967. Omfattar redovisningsperiod tid såväl före som efter utgången av februari 1967 skall särskild deklaration avgivas dels för den del av perioden som avser tid före utgången av februari 1967 dels för återstoden av perioden.

5. Vid taxering till allmän varuskatt angives skattepliktig omsättning, med tillämpning av 28 § andra stycket förordningen om allmän varuskatt, särskilt för del av beskattningsår, som avser tid före utgången av februari 1967, och särskilt för återstoden av beskattningsåret.

I fråga om taxering till allmän varuskatt för försäljning och uttag av produkter från jordbruksfastighet gäller de särskilda bestämmelser som Konungen meddelar.

6. Ytterligare föreskrifter som fordras för denna förordnings ikraftträdande meddelas av Konungen.

Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 16 juni 1961 (nr 394) om tobaksskatt

Härigenom förordnas, att 2 § förordningen den 16 juni 1961 om tobaksskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

2 §.

För tobaksvara — — — belopp, nämligen

Varuslag	Vikt för 1 st. gram	Belopp för	
		1 st. öre	1 kg kr.
Cigarrer och cigariller grupp I	t. o. m. 1,7	10,5	
» II	över 1,7 t. o. m. 3,0	13,5	
» III	» 3,0 » 5,0	15,4	
» IV	» 5,0	20,8	
Cigarretter » I	t. o. m. 0,85	9,9	
» II	över 0,85	15,4	
Röktobak		—	58: —
Tuggtobak		—	21: 60
Snus		—	9: 10

För cigarrettpapper och cigarretthylsor utgår skatten med 5 öre för varje blad eller hylsa för framställning av en cigarrett.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 1967.

¹ Senaste lydelse av 2 § se 1965:614.

Förslag
 till
Förordning
 om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475)

Härigenom förordnas, att tulltaxan den 12 september 1958 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges¹.

Tulltaxa

Kap. 24. Tobak

Anm. För tobaksvaror, vilka införas i den ordning som avses i 1 § andra stycket förordningen om tobaksskatt eller i förordningen om rätt för resande m. fl. att införa varor tull- och skattefritt, skall, där tullfrihet ej åtnjutes, tull utgå med följande belopp:

Cigarrer och cigariller vägande per styck mer än 3 g	1 st.	0: 40
Cigarrer och cigariller vägande per styck högst 3 g	1 st.	0: 18
Cigarretter vägande per styck mer än 0,85 g	1 st.	0: 18
Cigarretter vägande per styck högst 0,85 g	1 st.	0: 12
Andra slag av färdiga tobaksvaror	1 kg	70:—

**Kap. 48. Papper och papp samt varor av pappersmassa,
 papper eller papp**

48: 10 Cigarrettpapper, tillskuret — — — cigarretthylsor

Anm. För cigarrettpapper i detaljförpackning och cigarretthylsor, vilka införas i den ordning som avses i 1 § andra stycket förordningen om tobaksskatt eller i förordningen om rätt för resande m. fl. att införa varor tull- och skattefritt, skall, där tullfrihet ej åtnjutes, tull utgå med 5 öre för varje blad eller hylsa för framställning av en cigarrett.

—————

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 1967.

¹ Senaste lydelse av *Anm.* till Kap. 24 och av *Anm.* till Kap. 48 se 1966:399.

Förslag
till
Förordning
angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 2 juni 1922
(nr 260) om automobils katt

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 2 juni 1922 om automobils katt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

5 §.

Skatt utgår för helt kalenderår räknat med följande belopp:

a) för tvåhjulig lätt motorcykel med *trettio* kronor och för tvåhjulig tung motorcykel utan sidvagn med *fyr tio* kronor;

b) för tvåhjulig motorcykel med sidvagn och för trehjulig motorcykel med *sextio* kronor;

c) för annan automobil med ringar av mjuk kautschuk:

för personautomobil dels grundavgift med *ett hundra tio* kronor dels ock tilläggsavgift med *tjugua tta* kronor för varje påbörjat tal av ett hundra kilogram av automobilens tjänstevikt minskad med nio hundra kilogram;

för lastautomobil dels grundavgift med *ett hundra tio* kronor dels ock tilläggsavgift med följande belopp:

om tjänstevikten icke överstiger tretusen kilogram, *trettiosju* kronor för varje påbörjat tal av ett hundra kilogram av tjänstevikten minskad med nio hundra kilogram;

om tjänstevikten överstiger tretusen men icke sjutusen kilogram, *sjuhundra sjuttiosju* kronor för tretusen kilogram av tjänstevikten och *sextio fyra* kronor för varje påbörjat tal av ett hundra kilogram av återstående del av tjänstevikten; samt

om tjänstevikten överstiger sjutu-

(Föreslagen lydelse)

Skatt utgår för helt kalenderår räknat med följande belopp:

a) för tvåhjulig lätt motorcykel med *fyr tio fem* kronor och för tvåhjulig tung motorcykel utan sidvagn med *sextio* kronor;

b) för tvåhjulig motorcykel med sidvagn och för trehjulig motorcykel med *nittio* kronor;

c) för annan automobil med ringar av mjuk kautschuk:

för personautomobil dels grundavgift med *ett hundrasextio fem* kronor dels ock tilläggsavgift med *fyr tiotvå* kronor för varje påbörjat tal av ett hundra kilogram av automobilens tjänstevikt minskad med nio hundra kilogram;

för lastautomobil dels grundavgift med *ett hundrasextio fem* kronor dels ock tilläggsavgift med följande belopp:

om tjänstevikten icke överstiger tretusen kilogram, *femtio fem* kronor för varje påbörjat tal av ett hundra kilogram av tjänstevikten minskad med nio hundra kilogram;

om tjänstevikten överstiger tretusen men icke sjutusen kilogram, *ett tusen ett hundrafemtio fem* kronor för tretusen kilogram av tjänstevikten och *nittio sex* kronor för varje påbörjat tal av ett hundra kilogram av återstående del av tjänstevikten; samt

om tjänstevikten överstiger sju-

¹ Senaste lydelse av 5 § se 1954: 255.

(Nuvarande lydelse)

sen kilogram, *tretusentrehundratrettiosju* kronor för sjutusen kilogram av tjänstevikten och *etthundratjugu* kronor för varje påbörjat tal av etthundra kilogram av återstående del av tjänstevikten; ävensom

för omnibus dels grundavgift med *etthundratio* kronor dels ock tilläggsavgift med följande belopp:

om tjänstevikten icke överstiger femtusen kilogram *trettiotre* kronor för varje påbörjat tal av etthundra kilogram av tjänstevikten minskad med niohundra kilogram; samt

om tjänstevikten överstiger femtusen kilogram, *ettusentrehundrafemtio* kronor för femtusen kilogram av tjänstevikten och *femtiofem* kronor för varje påbörjat tal av etthundra kilogram av återstående del av tjänstevikten;

d) för annan automobil, med ringar av annat ämne än mjuk kautschuk, med *etthundratio* kronor för varje påbörjat tal av etthundra kilogram av automobilens tjänstevikt;

e) för släpvagn:

om totalvikten understiger ettusen kilogram, med *åttio* kronor;

om totalvikten uppgår till ettusen men icke ettusenfemhundra kilogram, med *etthundratjugu* kronor;

om totalvikten uppgår till ettusenfemhundra men icke tvåtusen kilogram, med *etthundrasextio* kronor;

om totalvikten uppgår till tvåtusen men icke tretusen kilogram, med *tvåhundrafyrtio* kronor;

om totalvikten uppgår till tretusen men icke femtusen kilogram, med *fyrhundra* kronor;

om totalvikten uppgår till femtusen men icke åttatusen kilogram, med *femhundrasextio* kronor;

om totalvikten uppgår till åttatusen men icke elvatusen kilogram, med *sjuhundratjugu* kronor;

(Föreslagen lydelse)

tusen kilogram, *fyratusenniohundranittiofem* kronor för sjutusen kilogram av tjänstevikten och *etthundraåttio* kronor för varje påbörjat tal av etthundra kilogram av återstående del av tjänstevikten; ävensom

för omnibus dels grundavgift med *etthundrasextiofem* kronor dels ock tilläggsavgift med följande belopp:

om tjänstevikten icke överstiger femtusen kilogram *fyrtonio* kronor för varje påbörjat tal av etthundra kilogram av tjänstevikten minskad med niohundra kilogram; samt

om tjänstevikten överstiger femtusen kilogram, *tvåtusennio* kronor för femtusen kilogram av tjänstevikten och *åttiotvå* kronor för varje påbörjat tal av etthundra kilogram av återstående del av tjänstevikten;

d) för annan automobil, med ringar av annat ämne än mjuk kautschuk, med *etthundrasextiofem* kronor för varje påbörjat tal av etthundra kilogram av automobilens tjänstevikt;

e) för släpvagn:

om totalvikten understiger ettusen kilogram, med *etthundratjugu* kronor;

om totalvikten uppgår till ettusen men icke ettusenfemhundra kilogram, med *etthundraåttio* kronor;

om totalvikten uppgår till ettusenfemhundra men icke tvåtusen kilogram, med *tvåhundrafyrtio* kronor;

om totalvikten uppgår till tvåtusen men icke tretusen kilogram, med *trehundrasextio* kronor;

om totalvikten uppgår till tretusen men icke femtusen kilogram, med *sexhundra* kronor;

om totalvikten uppgår till femtusen men icke åttatusen kilogram, med *åttahundrafyrtio* kronor;

om totalvikten uppgår till åttatusen men icke elvatusen kilogram, med *ettusenåttio* kronor;

(Nuvarande lydelse)

om totalvikten uppgår till elvatusen men icke fjortontusen kilogram, med *åttahundraåttio* kronor; samt

om totalvikten uppgår till fjortontusen kilogram eller mera, med *ettusentvåhundra* kronor.

Det åligger — — — — — av skatten.

(Föreslagen lydelse)

om totalvikten uppgår till elvatusen men icke fjortontusen kilogram, med *ettusentrehundraåtjugu* kronor; samt

om totalvikten uppgår till fjortontusen kilogram eller mera, med *ettusenåttahundra* kronor.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968.

Att fordon, som vid registrering redovisas som lättviktsmotorcykel, tills vidare skall vara frikallat från skatt, framgår av övergångsbestämmelsen till förordningen den 28 september 1951 (nr 654) angående ändrad lydelse av 1, 2 och 5 §§ förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 3 § lagen den 25 maj 1962 (nr 398)

om finansiering av folkpensioneringen

Härigenom förordnas, att 3 § lagen den 25 maj 1962 om finansiering av folkpensioneringen¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3 §.

Folkpensionsavgift skall utgå med *fyra* procent av den avgiftspliktiges till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomst med de begränsningar som nedan sägs.

Avgiftspliktiga, som samtaxeras, skola erlägga avgift med sammanlagt högst *ettusentvåhundra* kronor. Därvid skall iakttagas, att om vardera har en beskattningsbar inkomst överstigande femtontusen kronor, envar påföres pensionsavgift med *sexhundra* kronor. Om endast den ene har en beskattningsbar inkomst överstigande femtontusen kronor, minskas i förekommande fall dennes avgift så att sammanlagda be-

Folkpensionsavgift skall utgå med *fem* procent av den avgiftspliktiges till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomst med de begränsningar som nedan sägs.

Avgiftspliktiga, som samtaxeras, skola erlägga avgift med sammanlagt högst *ettusenfemhundra* kronor. Därvid skall iakttagas, att om vardera har en beskattningsbar inkomst överstigande femtontusen kronor, envar påföres pensionsavgift med *sjuhundrafemtio* kronor. Om endast den ene har en beskattningsbar inkomst överstigande femtontusen kronor, minskas i förekommande fall dennes avgift så att sammanlagda be-

¹ Senaste lydelse av 3 § se 1965:74.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

loppet av avgifterna ej överstiger *ettusentvåhundra* kronor.

Annan avgiftspliktig än som avses i andra stycket skall erlägga avgift med högst *ettusentvåhundra* kronor.

beloppet av avgifterna ej överstiger *ettusenfemhundra* kronor.

Annan avgiftspliktig än som avses i andra stycket skall erlägga avgift med högst *ettusenfemhundra* kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967.

Äldre bestämmelser gäller allttjämt i fråga om folkpensionsavgift som påföres för år 1967 eller tidigare år.

Folkpensionsavgift för år 1968 påföres med fyra och en halv procent, dock högst med *ettusentrehundrafemtio* kronor. Härvid skall talen *ettusenfemhundra* och *sjuhundrafemtio* i 3 § utbytas mot *ettusentrehundrafemtio* och *sexhundra sjuttiofem*.

Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947

(nr 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom förordnas, att 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

4 §.

1 m o m. Från sammanlagda — — — fråga är.

Skattskyldig, som — — — kommunalskattelagen sägs.

Avdrag enligt första stycket för kommunal skatt skall beräknas till ett belopp *motsvarande* minst *en fjärdedel av den sammanräknade nettoinkomsten (summan av den skattskyldiges enligt denna förordning fastställda inkomster från olika förvärvskällor, minskad med avdrag enligt första stycket för underskott). Avdraget må dock icke vid tillämpning av denna schablonregel beräknas till högre belopp än 2 250 kronor* eller, för makar som under beskattningsåret levt tillsammans, för dem båda gemensamt *till högre belopp än 4 500 kronor eller, för den som under beskattningsåret varit*

Avdrag enligt första stycket för kommunal skatt skall beräknas till ett belopp *av* minst 2 250 kronor eller, för makar som under beskattningsåret levt tillsammans, för dem båda gemensamt *minst* 4 500 kronor. För den som under beskattningsåret varit ogift (varmed jämställes änka, änking eller frånskild) och haft hemmavarande barn under 18 år *medges* *likaså avdrag med minst* 4 500 kronor. Bestämmelserna i detta stycke skola icke äga tillämpning på fysisk person, som enligt vad därom är särskilt stadgat taxeras till statlig inkomstskatt i det för riket gemensamma distriktet, samt ej

¹ Senaste lydelse av 4 § 1 mom. se 1966:275.

(Nuvarande lydelse)

ogift (varmed jämställes änka, änking eller frånskild) och haft hemmavarande barn under 18 år, till *högre belopp än* 4 500 kronor. Bestämmelserna i detta stycke skola icke äga tillämpning på fysisk person, som enligt vad därom är särskilt stadgat taxeras till statlig inkomstskatt i det för riket gemensamma distriktet, samt ej heller på juridisk person annat än i fall som avses i 6 § 3 mom.

Har sådan — — — — — i fråga.

(Föreslagen lydelse)

heller på juridisk person annat än i fall som avses i 6 § 3 mom.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1967 och tillämpas första gången vid 1968 års taxering.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 50 § 2 mom. och punkt 2 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 50 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 och punkt 2 av anvisningarna till 50 § samma lag¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

50 §.

2 m o m. För fysisk — — — — — kronor, bortfaller.

Finnes skattskyldigs — — — — — jämkning medgivits.

Om skattskyldigs — — — — — motsvarande tillämpning.

Skattskyldig, vars inkomst helt eller till huvudsaklig del utgjorts av folkpension, skall — *därest* särskilda omständigheter icke till annat föranleda — anses *hava* haft *sådan* nedsatt skatteförmåga, *varom* i andra stycket *förmåles*.

Skattskyldig, vars inkomst helt eller till huvudsaklig del utgjorts av folkpension, skall — *om* särskilda omständigheter icke föranleda annat — anses *ha* haft nedsatt skatteförmåga *enligt* andra stycket. *Att bestämmelsen i andra stycket om visst högsta avdragsbelopp icke gäller vid fastställandet av avdrag i detta fall framgår av punkt 2 av anvisningarna.*

Vad härefter — — — — — beskattningsbar inkomst.

¹ Senaste lydelse av 50 § 2 mom. och punkt 2 av anvisningarna till 50 § se 1964:70.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***Anvisningar**

till 50 §.

2. Därest skattskyldig varit för sin försörjning helt beroende av vad han i form av folkpension uppburit, bör den taxerade inkomsten regelmässigt minskas med ett belopp motsvarande vad han sålunda uppburit, dock högst 4 500 kronor. Om den skattskyldige mot låg avgift vistats å sjukhus eller annan anstalt eller om hans levnadskostnader rönt inverkan av annan därmed jämförlig omständighet, bör det belopp, varmed den taxerade inkomsten enligt vad nyss sagts må minskas, jämkas med hänsyn därtill.

2. Därest skattskyldig varit för sin försörjning helt beroende av vad han i form av folkpension uppburit, bör den taxerade inkomsten regelmässigt minskas med vad han sålunda uppburit, även om det belopp som angives i 50 § 2 mom. andra stycket därigenom överskrides. Om den skattskyldige mot låg avgift vistats å sjukhus eller annan anstalt eller om hans levnadskostnader rönt inverkan av annan därmed jämförlig omständighet, bör det belopp, varmed den taxerade inkomsten enligt vad nyss sagts må minskas, jämkas med hänsyn därtill.

Om skattskyldig — — — — — nedsatt skatteförmåga.
Därest folkpensionen — — — — — därtill föranledda.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas första gången vid 1967 års taxering.

Förslag

till

Förordning

**om ändrad lydelse av 68 § taxeringsförordningen
den 23 november 1956 (nr 623)**

Härigenom förordnas, att 68 § taxeringsförordningen den 23 november 1956¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

68 §.

För taxeringsnämnd — — — — — skattskyldiges namn.

I inkomstlängden antecknas särskilt

dels i avseende å statlig inkomstskatt inkomst av olika förvärvskällor, medgivet avdrag för underskott å förvärvskälla, samman-

I inkomstlängden antecknas särskilt

dels i avseende å statlig inkomstskatt inkomst av olika förvärvskällor, medgivet avdrag för underskott å förvärvskälla, samman-

¹ Senaste lydelse av 68 § se 1961:628.

(Nuvarande lydelse)

räknad nettoinkomst, medgivna allmänna avdrag som icke avse underskott å förvärvskälla, taxerad och beskattningsbar inkomst med angivande tillika, där det ej framgår av längdens uppställning, av den punkt i 10 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, enligt vilken skatten skall beräknas,

dels i — — — — — skall beräknas.

Uppgår den — — — — — icke uppkommer.

I förmögenhetslängden — — — — — beskattningsbara förmögenheten.

Närmare föreskrifter — — — — — Kungl. Maj:t.

Taxeringslängd underskrives — — — — — av denne.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1967.

(Föreslagen lydelse)

räknad nettoinkomst (*summan av inkomsterna av olika förvärvskällor, minskad med avdrag för underskott*), medgivna allmänna avdrag som icke avse underskott å förvärvskälla, taxerad och beskattningsbar inkomst med angivande tillika, där det ej framgår av längdens uppställning, av den punkt i 10 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, enligt vilken skatten skall beräknas,

skall beräknas.

icke uppkommer.

beskattningsbara förmögenheten.

Kungl. Maj:t.

av denne.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om *vissa ändringar i den indirekta och direkta beskattningen* samt anför.

I finansplanen har jag redogjort för det aktuella budgetläget och för det behov av inkomstförstärkning som föreligger för budgetåret 1967/68. Som framgått av vad jag där anført bör komma i fråga åtgärder som avser såväl den indirekta som den direkta beskattningen.

Jag har sålunda förordat höjning av den allmänna varuskatten, tobaksskatten och motorfordonsskatten. Mot bakgrunden bl. a. av standardförbättringar inom folkpensioneringen har jag även förordat att folkpensionsavgiften höjs.

Dessa skattehöjningar ger ett visst, om än begränsat, utrymme för lättnader i den statliga inkomstskatten. Genom ändring av reglerna för schablonmässig beräkning av kommunalskatteavdraget vid taxeringen till statlig inkomstskatt kan sådan lättnad ges de s. k. låglönegrupperna och andra med låga inkomster.

En stor del av de s. k. låga inkomsttagarna är folkpensionärer. Enligt gällande bestämmelser skall folkpensionär som inte har annan inkomst än folkpension jämte tillägg befrias från skatt på pensionsförmånerna. Detta sker genom att ortsavdraget vid taxeringen ökas med s. k. extra avdrag, f. n. maximerat till 4 500 kr. Utvecklingen har lett till att detta maxibelopp bör omprövas.

Den allmänna varuskatten

Enligt förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt utgår skatt på konsumtionen inom landet av varor och av tjänster som huvudsakligen avser skattepliktiga varor. Skatten tas ut och erläggs

av den, som yrkesmässigt tillhandahåller skattepliktig vara eller tjänst till konsument. Om skattepliktig vara införs till riket av konsument erläggs skatten till tullverket i samband med införseln. Skatten träffar förutom den privata och offentliga konsumtionen även investeringar i anläggningar, maskiner och inventarier och vissa anskaffningar av omkostnadskaraktär inom näringslivet. I fråga om byggnadsarbeten utgår skatten endast på materialförbrukningen, medan arbetskostnaden är skattefri.

Beskattningsvärdet utgör det pris, inklusive skatt, som konsumenten betalar för varan eller tjänsten eller — vid import — varans tullvärde med tillägg av tull och skatt. Skattesatsen har höjts vid olika tillfällen, senast den 1 juli 1965 från 6 till 9,1 %. Denna höjning var avsedd att i första hand träffa den egentliga konsumtionen, medan näringslivets investeringar i möjlig mån undantogs från skatteskärpningen. I detta syfte infördes en särskild reduceringsregel av innebörd, att skatten i fråga om leveranser, uttag och uthyrning av maskiner eller andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet beräknas på endast 60 % av den skattepliktiga omsättningen, dvs. på 60 % av vederlaget inklusive skatt. Vid en skattesats av 9,1 % ger denna regel en faktisk skattebelastning av 5,46 % av vederlaget. Detta tal gäller också som skattesats vid skattepliktig import, när reduceringsregeln skulle ha gällt om varan i stället köpts inom landet.

Reduceringsregeln omfattar också leveranser och uttag av fabrikstillverkad betongmassa samt monteringsfärdiga hus av alla slag. Före den 1 juli 1965 gällde reduceringsregeln bara för monteringsfärdiga trähus. Skatten för dessa reducerades då till 70 % av normal skattesats. Reduceringsregelns tillämpningsområde utvidgades bl. a. för att få en jämnare beskattning på byggnadsområdet.

Under hänvisning till vad jag anfört i finansplanen föreslår jag att skattesatsen för den allmänna varuskatten höjs med 0,9 procentenheter till 10 % den 1 mars 1967. Detta innebär, att skattepålägget vid öppen debitering på priset före skatt höjs från 10 % till 11,11 %. Den nya skattesatsen 10 % ger, när reduceringsregeln för bl. a. näringslivets maskininvesteringar tillämpas, en faktisk skattebelastning av 6 % mot f. n. 5,46 %. Detta betyder visserligen en höjning av skattebelastningen med ca en halv procentenhet men leder inte till större skattebelastning än vad som gällde för sådana investeringar intill den 1 juli 1965, då den generella skattesatsen var 6 %. Anledning till jämkning av reduceringsregeln torde därför inte föreligga nu.

En höjning av den allmänna varuskatten aktualiserar vissa övergångsbestämmelser. Enligt förordningen om allmän varuskatt gäller som huvudregel, att skattskyldigheten inträder när likviden inflyter kontant eller eljest kommer den skattskyldige till godo. Den dag då be-

talning erhålls är således avgörande för skattens storlek. Med hänsyn härtill har vid tidigare skattehöjningar liksom när skatten infördes särskilda ikraftträdandebestämmelser gällt, varigenom undantag från beskattning eller höjd beskattning gjorts för tillhandahållande, som skett före viss tidigare dag eller som överenskommits före viss dag genom skriftligt avtal med till beloppet bestämt vederlag.

Varuskatt enligt den nya skattesatsen bör i princip utgå på alla likvider som säljaren får efter utgången av februari 1967. Om det skattepliktiga tillhandahållandet skett före den 12 januari 1967, bör dock tidigare skattesats fortfarande gälla. En motsvarande undantagsbestämmelse fanns även vid tidigare höjningar av den allmänna varuskatten. Den leder till att, om en vara sålts och levererats före den 12 januari 1967 t. ex. på avbetalning, äldre skattesats tillämpas även på avbetalning som erläggs den 1 mars 1967 eller senare.

Om tillhandahållandet sker den 12 januari 1967 eller senare bör den nya skattesatsen tillämpas i fråga om alla likvider som blir skattepliktiga efter ingången av mars 1967. Vid tidigare skattesatshöjningar har från den högre skatten brukat undantas sådana fall där tillhandahållandet skett på grundval av ett före höjningsförslagets offentliggörande ingånget skriftligt avtal, om vederlaget blivit fastställt i detta avtal. Många skäl talar för att nu avstå från en sådan övergångsbestämmelse. De skattskyldigas redovisning av skattepliktig omsättning och kontrollen därav försvåras betydligt och för lång tid av en sådan bestämmelse. Viktigare är dock måhända att skriftliga avtal på detta område numera regelmässigt innehåller klausuler som möjliggör prisändring vid t. ex. höjd beskattning. Därtill kommer att höjningen av skattesatsen är relativt liten, särskilt om man beaktar reduceringsreglerna. Skulle i något fall ett utkrävande av den högre skattesatsen te sig stötande, har Kungl. Maj:t enligt 7 § förordningen om allmän varuskatt möjlighet till jämkning.

Jag förordar därför, som nämnts, att de nya bestämmelserna skall gälla all skattepliktig omsättning fr. o. m. den 1 mars 1967 om tillhandahållandet skett den 12 januari 1967 eller senare och oavsett när eller på vilket sätt avtal träffats om tillhandahållandet. Detta bör gälla även i fråga om avtal om successiva leveranser. Beträffande uthyrning och andra tjänsteprestationer med utsträckning i tiden bör skatt enligt de nya bestämmelserna utgå för vederlag som hänför sig till tiden efter februari 1967, när skattskyldigheten inträder den 1 mars 1967 eller senare. I förekommande fall får särskild debitering ske för tid före resp. efter månadskiftet februari/mars 1967.

Med denna utformning av övergångsbestämmelserna kommer den löpande skatteredovisningen beträffande skattepliktig omsättning fr. o. m. den 1 mars 1967 att ske enbart med tillämpning av skattesatsen 10 %, utom då skatt enligt äldre bestämmelser skall redovisas för tillhandahållande

som skett före den 12 januari 1967 och för uthyrning och andra tjänster i vissa fall.

Skattehöjningen föreslås träda i kraft under ett löpande beskattningsår. Härigenom behövs vissa särskilda övergångsbestämmelser som reglerar deklarations- och taxeringsförfarandet. I detta hänseende gäller ett förenklat system för jordbrukarna. De lämnar uppgifter om den skattepliktiga omsättningen under hela året i jordbruksbilagan till självdeklarationen och på grundval därav sker taxering till allmän varuskatt samtidigt med inkomsttaxeringen. Varuskatten påförs därefter den vanliga debetsedeln för slutlig inkomstskatt. Det helt dominerande antalet jordbrukare taxeras för kalenderår och beskattningsåret 1967 kommer i dessa fall att omfatta två månader, för vilka skattesatsen 9,1 % skulle gälla, och tio månader, för vilka skattesatsen 10 % skulle gälla. En taxering till allmän varuskatt i enlighet härmed skulle kräva att uppgifter lämnas i självdeklarationen om den skattepliktiga omsättningen för dessa båda delar av beskattningsåret 1967 var för sig. Vid en jämn fördelning av den skattepliktiga omsättningen över hela året skulle skattesatsen 10 % ge riktigt skattebelopp om den tillämpades på en med 1,5 % reducerad skattepliktig årsomsättning. Detta förhållande bör kunna utnyttjas för att vid taxeringen medge en schablonmässig nedjustering av den deklarerade skattepliktiga omsättningen för året så att den slutliga skatten kan debiteras enligt skattesatsen 10 %. Närmare bestämmelser om ett enligt dessa riktlinjer utformat taxerings- och debiteringsförfarande för jordbrukarna torde få meddelas av Kungl. Maj:t.

Avslutningsvis vill jag i detta sammanhang nämna att den förut berörda reduceringsregeln i fråga om näringslivets investeringar medfört vissa problem och olägenheter i den praktiska tillämpningen. Framställningar har också gjorts om ändring av denna regel. Inom finansdepartementet pågår en teknisk översyn av regelns utformning. Jag avser att senare återkomma till denna fråga och föreslå de ändringar i den allmänna varuskatten som kan föranledas av denna översyn.

Höjningen av skattesatsen till 10 % den 1 mars 1967 kan beräknas ge en intäktsökning för innevarande budgetår av ca 70 milj. kr. och för budgetåret 1967/68 av ca 630 milj. kr.

Tobaksskatten

Den särskilda beskattningen av tobaksvaror regleras genom förordningen den 16 juni 1961 (nr 394) om tobaksskatt. Sådan skatt utgår på cigaretter, cigariller, cigaretter, röktoak, tuggtoak och snus samt cigarettpapper och cigaretthylsor. Skatten utgår med visst belopp per styck eller viktenhet. Nuvarande skattesatser har gällt för cigaretter och cigarettpapper sedan den 1 juli 1965 och i fråga om övriga tobaksvaror sedan den

1 januari 1960. Cigarretthylsorna blev föremål för beskattning den 1 januari 1966.

Som jag redan antytt bör tobaksskatten nu höjas. För cigaretterna höjdes skatten generellt med 2 öre per styck fr. o. m. den 1 juli 1965. Skattesatserna för övriga tobaksvaror lämnades då oförändrade. Nu bör skattehöjningen omfatta inte enbart cigaretterna utan även andra tobaksvaror.

Den av mig förordade skattehöjningen för de olika varuslagen framgår av denna uppställning.

	Nuvarande skatt	Föreslagen höjning	Föreslagen skatt
Cigaretter:			
grupp I, vikt högst 0,85 g/st	8,9 öre/st	1 öre/st	9,9 öre/st
» II, » över 0,85 »	13,4 »	2 »	15,4 »
Cigararer och cigariller:			
grupp I, vikt högst 1,7 g/st	9,5 »	1 »	10,5 »
» II, » över 1,7 t.o.m. 3 g/st	12,0 »	1,5 »	13,5 »
» III, » » 3 » 5 »	12,4 »	3 »	15,4 »
» IV, » » 5 g/st	16,8 »	4 »	20,8 »
Röktobak	54,25 kr./kg	3,75 kr./kg	58,0 kr./kg
Cigarrettpapper och cigarretthylsor ..	4 öre/st	1 öre/st	5 öre/st
Tuggtobak	21,60 kr./kg	—	21,60 kr./kg
Snus	9,10 kr./kg	—	9,10 kr./kg

I sammanhanget bör erforderliga ändringar göras i tulltaxans bestämmelser om tull för tobaksvaror, som införs av resande.

Skattehöjningen bör träda i kraft den 1 mars 1967. Den kan för budgetåret 1967/68 beräknas medföra en ökning av tobaksskatten med 175 milj. kr. Därtill kommer den effekt höjningen av priset på tobaksvaror får på den allmänna varuskatten. Denna effekt kan för budgetåret 1967/68 beräknas till ca 20 milj. kr. Under innevarande budgetår torde — med beaktande av den konsumtionsminskning som till en början regelmässigt inträder efter en skattehöjning — få beräknas oförändrade skatteintäkter.

Motorfordonsskatten

Enligt förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt skall med vissa angivna undantag skatt årligen erläggas för personbilar, lastbilar, bussar, släpvagnar och motorecyklar, som är registrerade här i riket. Skattesatserna utgår med följande belopp per år.

För personbil utgår dels en grundavgift av 110 kr. dels en tilläggsavgift med 28 kr. för varje påbörjat hundratal kg av bilens tjänstevikt minskad med 900 kg.

För lastbil utgår också en grundavgift av 110 kr. Om lastbilens tjänste-

vikt inte överstiger 3 000 kg utgår en tilläggsavgift med 37 kr. för varje påbörjat hundratal kg av tjänstevikten minskad med 900 kg. För lastbil med tjänstevikt överstigande 3 000 men ej 7 000 kg utgör tilläggsavgiften 777 kr. för 3 000 kg av tjänstevikten och 64 kr. för varje påbörjat hundratal kg av tjänstevikten över 3 000 kg. För lastbil med tjänstevikt över 7 000 kg är tilläggsavgiften 3 337 kr. för 7 000 kg av tjänstevikten jämte 120 kr. för varje påbörjat hundratal kg av tjänstevikten över 7 000 kg.

För buss utgår en grundavgift av 110 kr. och, om tjänstevikten inte överstiger 5 000 kg, en tilläggsavgift med 33 kr. för varje påbörjat hundratal kg av tjänstevikten minskad med 900 kg. Om tjänstevikten överstiger 5 000 kg är tilläggsavgiften 1 353 kr. och 55 kr. för varje påbörjat hundratal kg av tjänstevikten över 5 000 kg.

För annan bil med ringar av annat ämne än mjuk kautschuk utgår skatten med 110 kr. för varje påbörjat hundratal kg av tjänstevikten.

Fordonsskatten på släpvagnar utgår med fasta belopp för nio olika vikt-klasser — lägst 80 kr. för släpvagn med totalvikt understigande 1 000 kg och högst 1 200 kr. för släpvagn med totalvikt av 14 000 kg eller mer. Även för motorcykel utgår skatten med fasta årsbelopp. Skatten utgör för tvåhjulig lätt motorcykel 30 kr., för tvåhjulig tung motorcykel utan sidvagn 40 kr. samt för tvåhjulig motorcykel med sidvagn och för trehjulig motorcykel 60 kr.

Ordinarie uppbörd av skatten äger rum under tiden den 10 februari—den 4 mars varje år. Överstiger skatten 2 000 kr. medges betalningsanstånd intill utgången av augusti för den del av skatten som överstiger detta belopp, dock inte för mer än halva skattebeloppet.

Fordonsskatten har höjts vid skilda tillfällen, senast år 1954 med verkan fr. o. m. den 1 januari 1955.

Trafikomläggningsskatt enligt förordningen den 17 maj 1963 (nr 116) om trafikomläggningsskatt tas ut t. o. m. år 1967. Skatten utgår per år med 20 kr. för motorcykel, 40 kr. för personbil, vars tjänstevikt ej överstiger 1 100 kg, samt 75 kr. för annat motorfordon.

En översyn av vägtrafikbeskattningen pågår f. n. genom 1965 års bil-skatteutredning. Utredningsarbetet torde inte kunna avslutas förrän tidigast under år 1968. Det bör emellertid inte möta betänkligheter att nu företa en viss höjning av fordonsskatten för att anpassa skattesatserna efter ändringarna i penningvärdet. Höjningen bör dock i avvaktan på utredningens resultat inte rubba den avvägning mellan fordon av olika slag och tyngd som nu gäller. Den bör därför ske på så sätt att gällande skattesatser höjs genomgående med samma procenttal. Detta procenttal bör avvägas med hänsyn till de förändringar i penningvärdet som inträtt efter år 1954, då nuvarande skattesatser fastställdes. Konsumentprisindex har därefter stigit från 129 till 205, dvs. med 59 %.

Mot bakgrunden härav förordar jag en generell uppräknig av den nuvarande fordonsskattens grund- och tilläggsavgifter med 50 %.

Den föreslagna höjningen av fordonsbeskattningen beräknas tillföra statsverket 300 milj. kr. i ökade inkomster under budgetåret 1967/68.

Folkpensionsavgiften

Folkpensionsavgiften var föremål för översyn senast vid 1965 års riksdag. Avgiften beräknas fr. o. m. år 1967 på den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten och utgår med 4 % härav. Maximiavgiften är 1 200 kr. motsvarande 4 % på 30 000 kr. beskattningsbar inkomst.

Allmänna pensionsberedningen föreslog år 1958 en etappvis höjning av avgiften för att finansiera det program för successiva höjningar av folkpensionen till den nivå som kommer att vara uppnådd inom halvtannat år. Folkpensionsavgiftens tidigare konstruktion ledde emellertid till att andra finansieringsvägar i regel tillgripits. Avgiftens regressiva verkningar har dock numera eliminerats genom att avdragsrätten slopats. Den omkonstruktion av avgiften som skedde år 1965 och som innebär att avgiften numera beräknas på den beskattningsbara i stället för den taxerade inkomsten har vidare lett till att avgiften inte på samma sätt som tidigare belastar de lägsta inkomsterna. Allmänna pensionsberedningens tanke att standardförbättringar inom folkpensioneringen bör finansieras genom justeringar av folkpensionsavgiften bör därför inte längre möta betänkligheter.

Mot bakgrunden av de förbättringar inom folkpensioneringen som nu föreslås bör därför folkpensionsavgiften höjas. Avgiften bör utgå efter 5 % av den beskattningsbara inkomsten och maximiavgiften bör vara 1 500 kr., motsvarande 5 % av 30 000 kr. beskattningsbar inkomst.

Den höjda avgiften bör utgå fr. o. m. den 1 juli 1967. Den högre avgiften bör inarbetas i nya källskattetabeller, som blir tillämpliga fr. o. m. nämnda dag. Därav följer att avgiften vid 1968 års taxering för inkomståret 1967 övergångsvis bör bestämmas till 4,5 % och maximeras till 1 350 kr.

En på detta sätt höjd folkpensionsavgift ger staten en inkomstökning per helår av ca 430 milj. kr. Av uppördstekniska skäl kommer dock att på budgetåret 1967/68 icke falla mer än 365 milj. kr.

Kommunalskatteavdraget

Om andra åtgärder inte vidtas medför den föreslagna höjningen av folkpensionsavgiften höjningar av preliminärskatten även för skattskyldiga i låga och medelstora inkomstlägen. En sådan effekt bör så långt möjligt förhindras. Lämpligen kan detta ske genom en ändring av reglerna om avdrag för kommunalskatt. Sådant avdrag medges sedan gammalt vid taxering till

statlig inkomstskatt. Vid 1965 års riksdag beslöts en viss schablonisering av avdragsreglerna. Enligt förut gällande regler medgavs avdrag för den kommunalskatt som påförts debetsedel på slutlig skatt vid taxering för året före taxeringsåret. 1965 års ändring innebär att avdrag i detta hänseende fr. o. m. 1967 års taxering medges med minst en fjärdedel av beskattningsårets s. k. sammanräknade nettoinkomst. Med denna term förstås summan av inkomsterna av de olika förvärvskällorna, i förekommande fall minskad med avdrag för underskott i förvärvskälla. Det på detta sätt beräknade minimiavdraget får dock inte överstiga 4 500 kr. för makar och för s. k. ofullständiga familjer samt 2 250 kr. för övriga skattskyldiga. Om den under närmast föregående år påförda kommunalskatten överstiger minimibeloppet medges avdrag med det faktiskt påförda beloppet.

Den önskvärda skattesänkningseffekten kan nås genom en ytterligare schablonisering av avdragsreglerna. Jag är därför beredd att föreslå att schablonregelns anknytning till den sammanräknade nettoinkomsten bortfaller. Oavsett i vilken relation den påförda kommunalskatten står till nyssnämnda inkomst bör avdrag alltid medges med visst minimibelopp. Jag förordar att detta bestäms till 4 500 kr. för gifta och för ofullständiga familjer. För andra kategorier skattskyldiga bör minimiavdraget bestämmas till halva beloppet, dvs. 2 250 kr.

Liksom fallet är med det nuvarande schabloniserade kommunalskatteavdraget, bör avdrag med minimibelopp givetvis tillkomma endast enskilda personer. Likaså bör avdraget fortfarande inte medges den som taxeras till statlig inkomstskatt i det för riket gemensamma distriktet.

Den ändrade schablonen bör tillämpas redan vid 1968 års taxering (inkomståret 1967). Den bör beaktas i de nya källskattetabeller som jag nyss nämnde och som skall tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1967.

Genom ändringen av schablonen lindras den statliga inkomstskatten för makar med inkomster upp till sammanlagt ca 18 000 kr. och för ensamstående med inkomster upp till ca 9 000 kr. Den sammanlagda effekten av höjningen av folkpensionsavgiften och sänkningen av den statliga inkomstskatten framgår av en tabell som torde få fogas som *bilaga* till statsrådsprotokollet i detta ärende.

För såväl deklaranter som taxeringsnämnder innebär nu gällande regler på området betydande svårigheter och det har framstått som angeläget för mig att så snart samhällsekonomiskt utrymme förelåg nå fram till enklare regler på området. Genom den förordade utformningen av schablonregeln uppnås en långt gående förenkling. I vissa fall kan dock en matematiskt riktig fördelning av avdraget mellan samtaxerade makar vara besvärlig, även med den ändring av schablonregeln, som jag förordat här. Riksskattenämnden har beträffande den konstruktion av avdraget som gäller vid 1967 års taxering uttalat i sina deklara-tionsupplysningar att makarna får fördela schablonavdraget mellan sig på sätt de finner lämpligt. Jag an-

sluter mig till nämndens uttalande och anser att samma förhållande t. v. bör gälla även beträffande schablonregeln i dess av mig föreslagna utformning. Detta leder till att de deklarerande makarna inte behöver besvara sig med mera invecklade beräkningar om avdragets fördelning mellan dem. Ej heller myndigheterna behöver annat än undantagsvis göra dessa beräkningar.

En på detta sätt omlagd och förenklad schablon för kommunalskatteavdraget kan för helt år beräknas leda till ett bortfall av statlig inkomstskatt på 60 milj. kr. Av uppördstekniska skäl kan skattebortfallet för budgetåret 1967/68 beräknas till 50 milj. kr.

Vad jag här föreslagit beträffande folkpensionsavgiften och kommunalskatteavdraget bör återverka på *sjömansskatten*, som är en definitiv källskatt för sjömän, direkt avvägd med hänsyn till beskattningen i land. Nya sjömansskattetabeller bör med hänsyn härtill gälla fr. o. m. den 1 juli 1967. De senast fastställda skattetabellerna har utfärdats av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1965:14, BevU 16, rskr 141). Kungörelse om fastställandet utfärdades den 8 oktober 1965 (nr 531). De allmänna grunderna för tabellerna framgår av en vid prop. 1965:14 fogad promemoria. Vid utarbetandet av dessa tabeller iaktogs inte bara de ändringar beträffande den statliga inkomstskatten och folkpensionsavgiften som beslöts vid 1965 års riksdag och som jag berört närmare i det föregående utan även andra förändringar i beskattningen som skett sedan dittills gällande sjömansskattetabeller fastställdes, t. ex. de gradvisa förskjutningarna i den kommunala utdebiteringen. Med hänsyn till att förändringar av sistnämnda slag inte brukar beaktas förrän tendenserna kan överblickas för en tid av minst tre år bör den nu avsedda revisionen av sjömansskattetabellerna gälla endast kommunalskatteavdraget och folkpensionsavgiften.

Upprättandet av tabellerna är ett rent tekniskt arbete, sedan väl grunderna för tabellerna fastställts. Detta tekniska arbete sker i stor utsträckning maskinellt. Liksom vid de två senaste revisionerna av sjömansskattetabellerna bör Kungl. Maj:t erhålla bemyndigande att med tillämpning av grunder, som godkänts av riksdagen, utarbeta och fastställa tabellerna. Jag får därför föreslå, att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer att de av mig här förordade grunderna för de nya tabellerna måtte godkännas av riksdagen samt att Kungl. Maj:t måtte erhålla nämnda bemyndigande.

Extra avdrag vid inkomstbeskattningen för folkpensionärer

De förslag på den direkta beskattningens område som jag nu lagt fram drabbar inte folkpensionärerna. Tvärtom är effekten för dem gynnsam. Den ökade schabloniseringen av kommunalskatteavdraget medför lättnader vid den statliga inkomstbeskattningen för folkpensionärer i låga inkomst-

lägen. Att folkpensionsavgiften höjs är i princip utan betydelse för folkpensionärerna eftersom de är avgiftsbefriade.

Enligt gällande bestämmelser får folkpensionär vars inkomst helt eller till huvudsaklig del utgjorts av folkpension extra avdrag vid beskattningen. Avsikten är att folkpensionär utan annan inkomst än folkpension skall vara befriad från skatt. För folkpensionär med sidoinkomster medges extra avdrag med visst belopp beroende på inkomstens storlek. Över viss inkomstnivå bortfaller avdragsrätten helt.

Avdrag för nedsatt skatteförmåga kan i dessa fall f. n. medges med högst 4 500 kr. Med den nya konstruktion av kommunalskatteavdraget som jag förordat i det föregående är detta avdrag i stort sett tillräckligt för att det skall vara möjligt att vid den statliga inkomstbeskattningen förverkliga målsättningen om skattebefrielse för folkpensionär som är hänvisad till att leva enbart på sina folkpensionsförmåner. För gifta makar som båda åtnjuter folkpension kan — om mitt förslag genomförs — vid den statliga beskattningen de obligatoriska avdragen uppgå till närmare 14 000 kr. (ortsavdrag och vissa schablonavdrag ca 5 000 kr. + kommunalskatteavdrag 4 500 kr. + extra avdrag 4 500 kr.). Detta belopp torde vara mer än tillräckligt för att rymma de folkpensionsförmåner som f. n. utgår och som tills vidare avses utgå fr. o. m. den 1 juli 1967.

Vid den kommunala inkomstbeskattningen är däremot nuvarande avdragsmöjligheter klart otillräckliga eftersom kommunalskatteavdraget medges endast vid den statliga beskattningen. Högsta avdragsbelopp är för gifta vid den kommunala beskattningen ca 9 500 kr. (ortsavdrag och vissa schablonavdrag ca 5 000 kr. + extra avdrag 4 500 kr.). Redan under år 1966 torde folkpensionärerna på vissa orter ha åtnjutit bostadstillägg med sådana belopp att de sammanlagda folkpensionsförmånerna inte ryms inom ett avdragsbelopp av nämnda storlek. Inte heller för ogifta folkpensionärer är avdragsmöjligheterna tillräckliga f. n. På grund härav bör enligt min mening en höjning ske av de belopp som kan medges folkpensionär såsom extra avdrag.

Gentemot de nuvarande avdragsbestämmelserna för folkpensionärer har invänts — förutom att avdragen är otillräckliga — att reglerna om avtrappning av det extra avdraget för pensionärer med inkomster vid sidan av folkpensionen ger otillfredsställande resultat och att de bör omkonstrueras. Såsom jag hade anledning framhålla i en interpellationsdebatt i riksdagens andra kammare den 13 december 1966 är jag medveten om att den nuvarande ordningen i detta hänseende inte är tillfredsställande och att en ändring är påkallad. Inom finansdepartementet pågår vissa undersökningar i syfte att så långt möjligt råda bot på de nu åsyftade bristerna i pensionärernas beskattning. Frågan är emellertid komplicerad och måste ses i samband med ställningstagandena beträffande de inkomstprövade förmånerna som f. n. överses av pensionsförsäkringskommittén.

Mitt förslag till höjning av det extra avdraget för folkpensionärerna bör ses som ett provisorium i avvaktan på resultatet av dessa undersökningar.

Enligt min mening bör något maximibelopp för folkpensionärernas extra avdrag inte bestämmas när det är fråga om extra avdrag åt folkpensionär, som för sin försörjning är helt eller huvudsakligen beroende av folkpensionsförmånerna. Är han helt beroende därav bör det extra avdraget kunna göras så stort att beskattningsbar inkomst inte uppkommer. Ett på detta sätt beräknat belopp för det extra avdraget får sedan jämkas om pensionären haft även annan inkomst men folkpensionsförmånerna likväl utgjort den huvudsakliga delen av hans inkomst. Jag är medveten om att emot en sådan ordning eventuellt kan invändas att taxeringsnämnderna får alltför fria händer. Det är allmänt känt att praxis på detta område präglas av stor återhållsamhet. Den antydda invändningen bör därför inte vara avgörande. Jag vill emellertid starkt understryka syftet med den nu föreslagna författningsändringen och erinra om att nu gällande allmänna förutsättningar för att avdrag skall kunna medges inte rubbas.

Sammanfattning

I det föregående har jag redovisat de olika åtgärder på beskattningens område, som enligt min mening bör genomföras. Inkomstökningarna för det allmänna kan beräknas på följande sätt för budgetåret 1967/68.

	Milj. kr.
1. Höjning av den allmänna varuskatten	+ 630
2. Höjning av tobaksskatten	+ 175
3. Ökad allmän varuskatt genom höjd tobaksskatt	+ 20
4. Höjning av motorfordonsskatten	+ 300
5. Höjning av folkpensionsavgiften	+ 365
Summa höjningsposter	+ 1 490
Ändring av kommunalskatteavdraget	— 50
Nettoökning av statens inkomster	1 440

De individuella verkningarna för helt år av mitt förslag beträffande folkpensionsavgiften och kommunalskatteavdraget framgår av *bilagan* till statsrådsprotokollet i detta ärende. Såsom jag tidigare nämnt anser jag att ändringarna fr. o. m. den 1 juli 1967 i folkpensionsavgiften och den statliga inkomstskatten bör beaktas i källskattehänseende. Nya källskattetabeller för år 1967 kommer att upprättas av centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden och bli tillämpliga i fråga om avlöning som uppbärs efter utgången av juni 1967.

Hemställan

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen

dels antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

1) *förordning angående ändring i förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt,*

2) *förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 16 juni 1961 (nr 394) om tobaksskatt,*

3) *förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475),*

4) *förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt,*

5) *lag angående ändrad lydelse av 3 § lagen den 25 maj 1962 (nr 398) om finansiering av folkpensioneringen,*

6) *förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt,*

7) *lag om ändrad lydelse av 50 § 2 mom. och punkt 2 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370),*

8) *förordning om ändrad lydelse av 68 § taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623),*

dels godkänna de grunder för nya sjömansskattetabeller som angivits i det föregående och bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med dessa grunder upprätta och fastställa nya sjömansskattetabeller att gälla fr. o. m. den 1 juli 1967.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga

Förändringen av den direkta skatten i olika inkomslägen genom mitt förslag

Kommunal utdebitering = 18 kr. 50 öre per skattekrona

Årsinkomst kr.	Ökning (+) eller minskning (-) av skatten i kr. för					
	gift			ensamstående		
	på grund av höjningen av folkpen- sions- avgiften	på grund av ytterligare schablonisering av kommunal- skatteavdraget	totalt	på grund av höjningen av folkpen- sions- avgiften	på grund av ytterligare schablonisering av kommunal- skatteavdraget	totalt
1	2	3	4	5	6	7
4 000	—	—	—	+ 4	- 131	- 127
6 000	—	—	—	+ 19	- 116	- 97
8 000	+ 10	- 276	- 266	+ 34	- 40	- 6
10 000	+ 24	- 304	- 280	+ 51	—	+ 51
12 000	+ 39	- 228	- 189	+ 71	—	+ 71
15 000	+ 62	- 116	- 54	+ 101	—	+ 101
18 000	+ 84	- 5	+ 79	+ 125	—	+ 125
20 000	+ 103	—	+ 103	+ 141	—	+ 141
22 000	+ 123	—	+ 123	+ 157	—	+ 157
25 000	+ 153	—	+ 153	+ 181	—	+ 181
30 000	+ 202	—	+ 202	+ 222	—	+ 222
40 000	+ 283	—	+ 283	+ 300	—	+ 300
≥ 43 000	+ 300	—	+ 300	+ 300	—	+ 300

Anm. Tabellen visar helårseffekten av de föreslagna ändringarna.

För inkomståret 1967 gäller höjningen av folkpensionsavgiften blott halva året. För att utläsa effekten under inkomståret 1967 måste därför beloppen i kol. 2 och kol. 5 reduceras till hälften och motsvarande justering ske av beloppen i kol. 4 och kol. 7.